

I forbindelse med en eneretsbevillings forlængelse kan ministeren foretage sådanne ændringer i og tilføjelser til bevillingens indhold, som finansudvalget giver sin tilslutning til.

§ 2. Den Det østsjællandske Jernbaneselskab i eneretsbevilling af 24. maj 1875 § 19 indrømmede statsgaranti for en årlig forrentning af 4 pct. af banens anlægskapital kan ikke forlænges for en ny koncessionsperiode.

Som begrundelse for lovforslaget anførtes i de bemærkninger, der ledsagede det ved fremsættelsen:

„Eneretsbevillinger (koncessioner) til anlæg og drift af private jernbaner er i overensstemmelse med de love, i henhold til hvilke udfærdigelsen er sket, som hovedregel kun gældende for et bestemt tidsrum, normalt 80 år, og koncessionsfornyelse bliver nu aktuel for en række baner i de kommende år.

Det fremgår direkte eller forudsætningsvis af de respektive jernbaneanlægslove, at det tilkommer lovgivningsmagten at træffe bestemmelse om de fremtidige koncessionsforhold; og at man på tidspunktet for banernes anlæg ønskede at forbeholde lovgivningsmagten en adgang til efter en vis tids forløb at tage stilling til spørgsmålet om banernes fortsatte beståen og i givet fald formen herfor, synes naturligt. Imidlertid har udviklingen medført, at lovgivningsmagten allerede inden jernbanekoncessionernes udløb har måttet tage stilling til spørgsmålet om privatbanernes fortsatte beståen, idet der for at skabe økonomisk basis for en opretholdelse af disse baner har måttet gennemføres en støttelovgivning, jfr. lov nr. 187 af 12. april 1949 om dækning af vanskeligt stillede privatbaners underskud og lov nr. 54 af 16. marts 1956 om visse foranstaltninger til støtte for privatbanerne samt om ændring i fornævnte lov af 12. april 1949, og den støtte, der i henhold til denne lovgivning ydes banerne fra staten og vedkommende kommuner, er en faktisk nødvendighed for banernes fortsatte drift. Om det er samfundsmæssigt ønskeligt og tilrådeligt at opretholde de respektive baner, har lovgivningsmagten nu en stadig og effektiv indflydelse på ved behandlingen af de årlige bevillingslove, på hvilke de beløb, der i overensstemmelse med nævnte lovgivning stilles til rådighed for privatbanerne, optages.

Under disse omstændigheder får spørgsmålet om forlængelse af privatbanernes koncessioner en mere formel karakter, og lovgivningsmægtens medvirken hertil behøver derfor efter ministeriet for offentlige arbejders opfattelse ikke nødvendigvis at ske ved gennemførelsen af særskilte på fornyelse af den enkelte jernbanekoncession sigtende love, men kan mest hensigtsmæssigt ske ved, at der ved en generel lovbestemmelse gives ministeren for offentlige arbejder bemyndigelse til at forlænge de enkelte privatbaners eneretsbevil-